

Tanulj SÁTSZVA!

POMPOS
és a

Barlang Títka

4+

<http://pompos.hu>

POMPOS és a Barlang Títka - mesés kifestő foglalkoztató.
INGYENESEN letölthető és a szerzői jogok feltüntetése mellett szabadon terjeszthető

POMPOS és a Barlang Títka

Közeledett a tavasz. Kalandia erdeiben virágok nyíltak és madárdaltól zengett az erdő. Pompos sétálni indult, már előre örült, hogy végre gyönyörködhet a természet szépségében. Az első tisztáson máris társaságra lelt, egy Zsongi bóklászott a bokrok alatt. Igen jó barátságban voltak, hiszen Pompos volt az, aki a zsongikat kimentette a lepkemanók fogságából. Barátságosan üdvözölték hát egymást.

- Mit csinálsz?

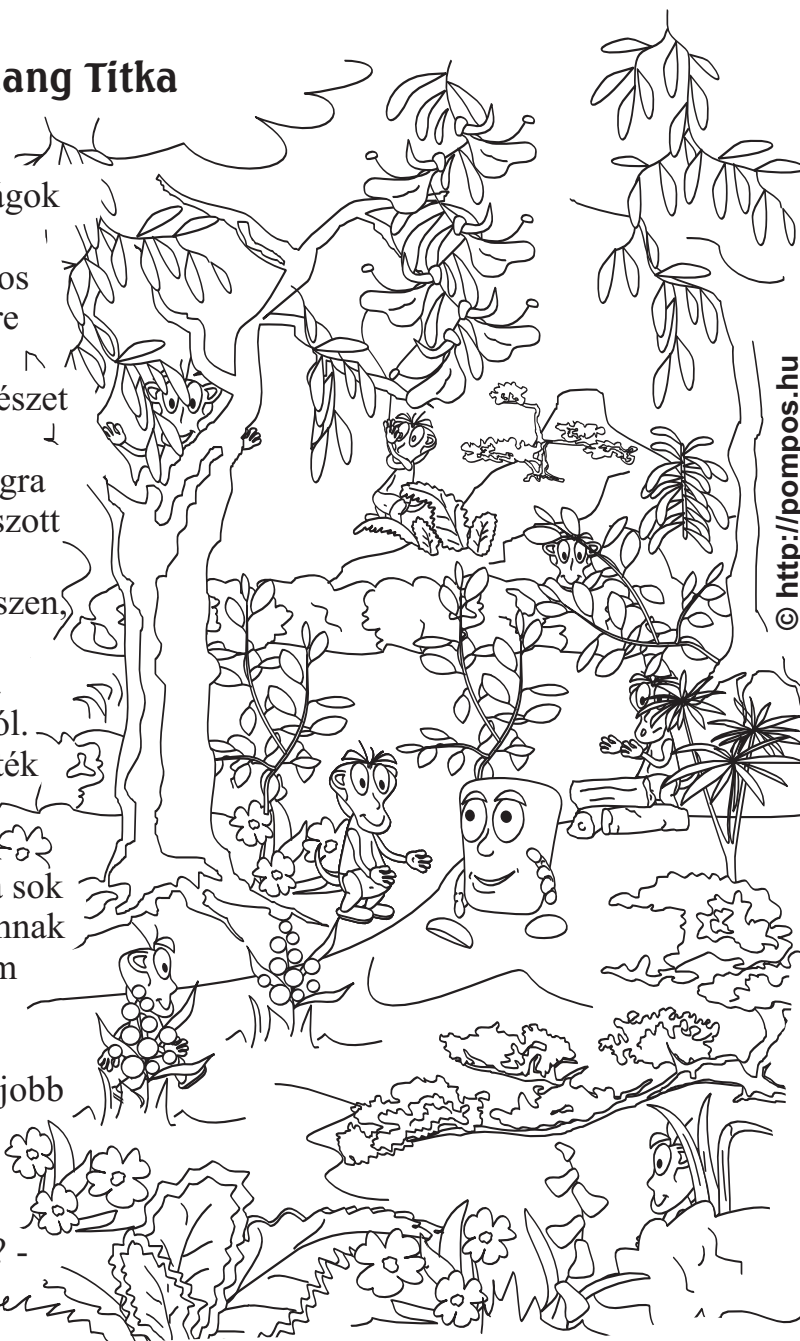
- Virágot szedek. Ezt a sok szép virágot a barátaimnak is látniuk kell, remélem örömet tudok szerezni nekik.

- Biztos, hogy ez a legjobb módja annak, hogy a barátaid is gyönyörködhessenek ezekben a virágokban? - kérdezte Pompos.

- Miért?

- Gondolj csak bele: Kalandiának több ezer lakója van! Ha mindenki leszedne néhányat, elég hamar kiürülne az erdő, nem lenne egyetlen virág sem! Legközelebb miben gyönyörködne, aki erre jár? Hívd el inkább kirándulni a barátaidat is. Nézzék meg itt a virágokat, így sokkal szebbek! Különben is: azt hiszem, nekik sem árt egy kis séta itt az erdőben a friss levegőn.

- Hát, azt hiszem, igazad van. Mégsem szedem le őket, inkább keressük meg a többieket, hogy ők is lássák a virágokat. Itt vannak valahol, csak elbújtak! Számold meg, hányan vannak?

Miután Pompos mind a hét zsongit megtalálta, együtt indultak tovább. A fákon madarak daloltak, a szél lágyan rezegtette a leveleket és egy kis erdei patak csörgedezett vígan a völgy felé. A partra érve a patak mellett folytatták útjukat. A zsongik vígan ugrabugráltak egyik oldalról a másikra, és azon versenyeztek, hogy ki tud fürgebben átszökkenni a kidőlt fatörzsek felett. Hirtelen azonban mindannyian elhallgattak és döbbsen álltak egy mélyedés szélén, ahol a víz egyszeriben eltűnt a föld alatt.

- Vajon hová tűnik a patak? - tanakodtak izgatottan.

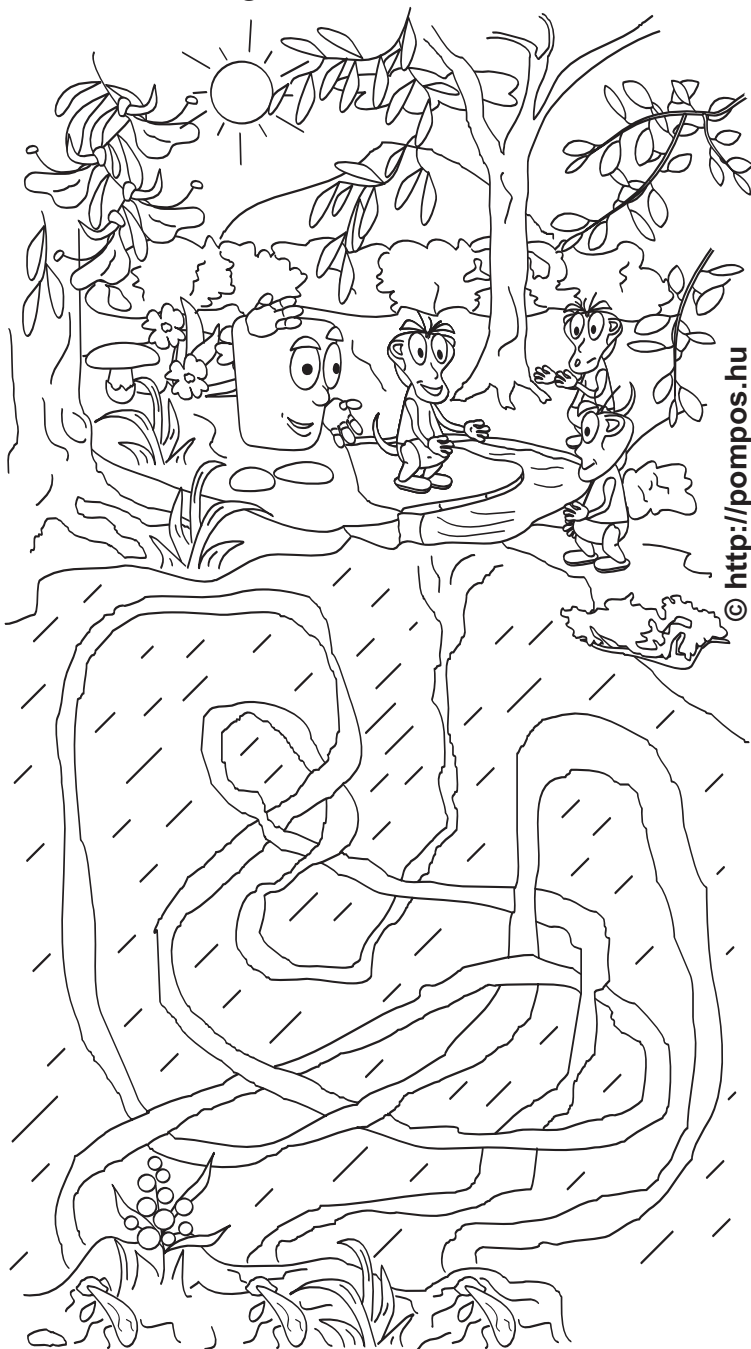
- Én mindig azt hittem, hogy minden patak valamelyik folyóba ömlik, majd a többi patak, csermely és folyó vizével együtt a tengerbe.

– mondta egyikük.

Pompos megvakarta a feje búbját, töprengett egy kicsit, majd így szólt:

- Ez itt egy víznyelő. Így nevezik azokat a tölcsér formájú nyílásokat, ahol a vízfolyások eltűnnek a föld mélyében.

Réges régen csak egy apró repedés volt itt, ahol a víz befolyhatott a kövek közé. A hosszú-hosszú idő alatt, amíg itt csordogál, a patak vize egyre csak koptatja a köveket, míg végül egy barlangot alakít ki odelenn, és útja végén forrásként bukkan elő ismét a hegy lábánál. Nézzétek csak! Ott lenn a távolban. Ott megint látszik a víz csillogása. Keresd meg, melyik forrás vizét táplálja ez a víznyelő!

A nap lassan a hegyek fölé ereszkedett, az árnyékok egyre hosszabbra nyúltak és a színek szürkévé váltak. Az esti szürkületben halk szárnyszuhogás hallatszott és egy sötét repülő alak suhant el Pompos feje fölött.

- Segítség! Egy denevér! - rebbentek szét a zsongik. - végünk van!

- Ha-ha-ha! - kacagott fel a denevér hangosan! - Biztosan ti is azt hiszitek, hogy mi denevérek vért iszunk! Ezért félnek tőlünk ilyen sokan. Pedig a legtöbben egyáltalán nem vagyunk ilyen vérszomjasak. Vannak olyan rokonaim, akik gyümölcsöt esznek, és egy-két távoli rokonom valóban szokott néha vért is szívni, de én kizárólag rovarokat eszem. Itt lakom ebben a barlangban és ilyenkor este felé indulok vadászni, amikor előbújnak nappali rejtekhelyükről a szúnyogok.

- Hűűű, hiszen akkor neked nagyon jó szemed van! - Csodálkozott Pompos.

- Én már alig látok ebben a félhomályban, te pedig ezeket a pici szúnyogokat is meglátod...

- Nem egészen. Mi denevérek, hogy úgy mondjam, a fülünkkel látunk.

Ultrahangokat bocsátunk ki, vagyis tulajdonképpen kiabálunk és a visszaverődő hangok alapján kapjuk el a zsákmányt.

Most rajtad a sor! Te a szemed használd! Keresd meg a szúnyogok között azt a kettőt, amelyik teljesen egyforma!

Miután a denevér jól bevacsorázott, megint Pompos elé röppent és így szólt:

- Nnna! Végre jóllaktam. Elég sokat el kell kapnom ezekből az apró szúnyogokból ahhoz, hogy megtöltssem a gyomrom, de végre sikerült. Pihenésként, ha akarod, megmutatom neked az otthonom.

- Rendben, - válaszolt Pompos - már úgylis régóta szerettem volna megnézni egy igazi barlangot! Máris indulhatunk!

- Várj csak! Ez azért nem olyan egyszerű! Elő kell készülnünk. Először is, a barlangban sötét van, mert a föld mélyébe nem jutnak le a nap sugarai. Vannak persze olyan barlangok, ahová az emberek lámpákat szerelnek, hogy körülnézhessenek, de a legtöbb barlangban nincs világítás. Természetesen én az ultrahangjaimmal tökéletesen eligazodom a sötétben, de neked fényre van szükséged

- Semmi gond, láttam itt a közelben néhány hatalmas fenyőfát - mondta Pompos, - csak egy kis gyanta kell és máris kész a fáklya!

- Nem, nem! A fáklya bekormozza és befüstöli a barlangot! Inkább elektromos lámpát használj! Azt hiszem tudok neked adni egyet - a múltkor barlangászok jártak erre. Ők hagyták itt. És itt egy pulóver.

- Pulóver? Hiszen rettentő meleg van!

- Itt a felszínen igen, de a barlang hideg. Tudod! Ott nem süt a nap!

- Rendben, köszönöm! Mehetünk végre?

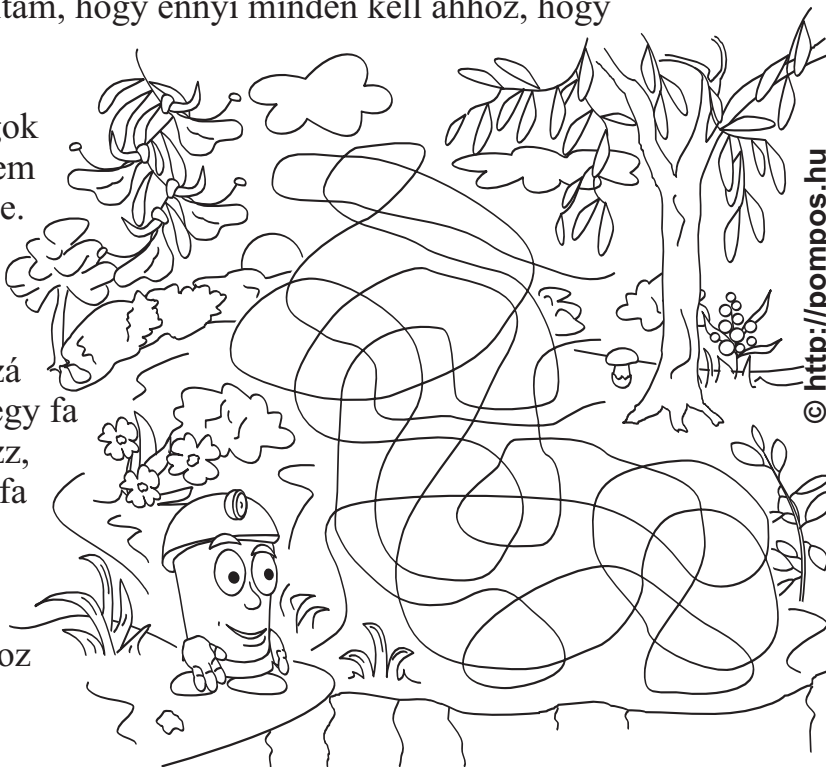
- Hát persze, csak húzd fel ezt a sisakot, nehogy véletlenül beüsd a fejed valamelyik kiálló kőbe!

- Hű! Nem is gondoltam, hogy ennyi minden kell ahhoz, hogy megnézhessem a barlangot.

Apropó, hogyan fogok lejutni? Hiszen én nem tudok repülni, mint te.

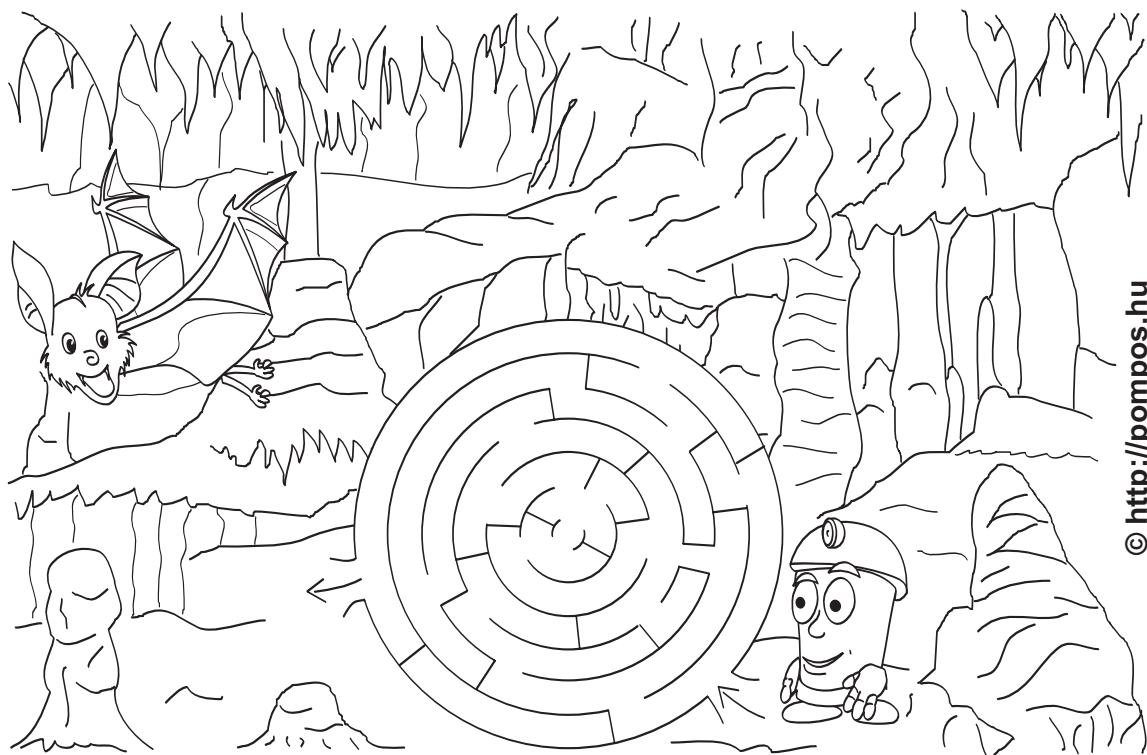
- Van itt egy kötel, amivel könnyedén leereszkedhetsz a barlangba, csak hozzá kell kötnöd a végét egy fa törzséhez. De vigyázz, nehogy megsértsd a fa kérget.

Vajon melyik kötélvéget kell a fához kötni, hogy Pompos leereszkedhessen?

© <http://pompos.hu>

Pompos a fa törzsére erősítette a kötelet, bekapcsolta a lámpáját és minden bátorságát összeszedve megkezdte az ereszkedést a kötél a barlangba. Ahogy egyre lejjebb és lejjebb ért, egyre sötétebb és hűvösebb lett. A napsugarak, már csak valahol magasan a feje fölött derengtek. Végül Pompos leért a víznyelő alá. Szeme lassan hozzászokott a sötétnek és a csodálkozástól szinte tátva maradt a szája. A patak vize a föld mélyén széles tágas folyosóban futott tovább. A mennyezetről hófehér, jégcsaphoz hasonló kövek lógtak, a falakon kristályok ragyogtak, a föld alatti patak partján pedig hatalmas, csillogó oszlopok álltak. Az álmélkodásból a denevér zökkentette ki, amint hirtelen mellette termett. - De gyönyörű - kiáltott fel Pompos. - Mivel tudtad így kifaragni ezeket a köveket?

- Kifaragni? Ha-ha! - kacagott fel a denevér. - Nem kellett itt kifaragni semmit. Ezeket a gyönyörű köveket a természet alkotta, illetve, pontosabban a vízcseppek. Ezért is nevezik őket "cseppköveknek".
- A vízcseppek? - kérdezte Pompos meglepetten.
- Bizony-bizony! A vízcseppek. - felelte a denevér. Hosszú-hosszú idő alatt rengeteg vízcsepp munkájára volt szükség ahhoz, hogy ezek a csodaszép kövek kialakuljanak. Mindjárt elmondom azt is, hogy hogyan. Csak gyere utánam!
- Már indulok is! De vajon merre? Keressük meg gyorsan a helyes utat!

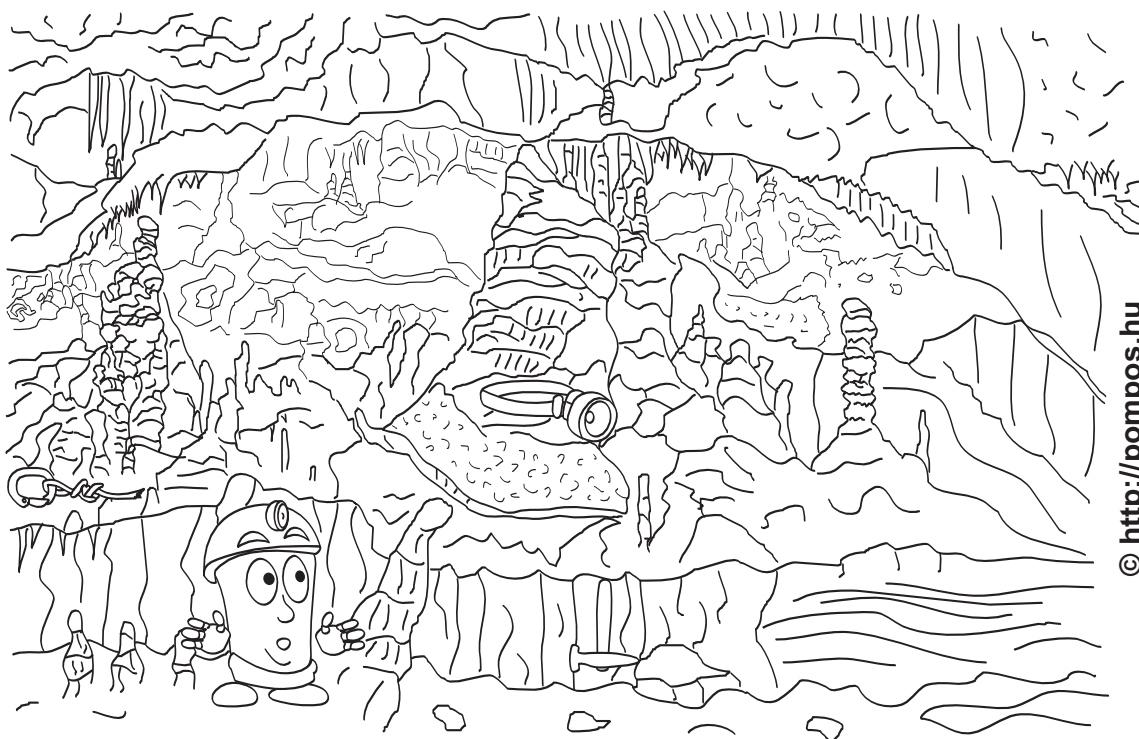
A denevért követve Pompos nem győzte kapkodni a fejét a szebbnél-szebb cseppkövek látványától. Némelyik ragyogó hófehér volt, mások a piros és a sárga különböző árnyalataiban tündököltek. Egyszer csak hatalmas koppanás hallatszott.

Nézelődés közben Pompos észre sem vette, hogy a barlang mennyezete egyre alacsonyabb lett és a lelógó kövek már fejmagasságba értek. Egy ilyenek ment neki véletlenül.

- Még jó, hogy felvetted ezt a sisakot! - nézett vissza a denevér. - a mészkő sokkal keményebb, mint a fejed. Csúnyán megüthetted volna magad!

A járat egyre keskenyebb és alacsonyabb lett. Pompos először lehajolt, majd négykézlábra ereszkedett, végül már csak hasoncsúszva tudott előrejutni.

Egy helyen majdnem be is szorult, de aztán mégis átpréselte magát a szűkületen. Pár méter után egy hatalmas barlangterembe érkeztek.

Több barlangjárat futott össze ezen a helyen, emiatt alakult ki ez a hatalmas üreg. Mindenfelé újabb és újabb járatok indultak, amerre csak a szem ellátott.

Az egyik kődarab mellett Pompos egy különös tárgyat vett észre.

- Nézd csak! Egy csákány! - kiáltott fel. - Vajon kihagyhatta itt?

- A időnként emberek is járnak erre. - felelte a denevér. - A barlangot kutatják, tanulmányozzák. Barlangászoknak hívják őket. Valószínűleg közülük hagyta itt valaki. Ha jobban körülnézel, három olyan tárgyat találhatsz, amit a barlangászok hagytak a barlangban. Keresd meg őket!

A denevér néhány szárnycsapással az egyik lelógó cseppközászló alá repült, megkapaszkodott egy repedésben és fejjel lefelé lógva így szól:

- Megígértem neked, hogy elmondom, hogyan keletkeznek a cseppkövek.
Nos, figyelj!

- Azt már tudom, hogy a vízcseppek készítik őket,- kiáltott fel izgatottan Pompos, hiszen amióta csak a barlangba ereszkedett, foglalkoztatta a kérdés.

- Biztosan megfagy a víz itt a hidegben, mint a jégcsapok...

- Nem egészen. Igaz, hogy hideg van itt a barlangban, de a hőmérséklet nem süllyed fagypont alá, ezért is töltöm sok denevér társammal együtt barlangban a telet. Egészen másról van szó: a cseppkövek - ahogy a nevükből is kitalálhatod, - kőből vannak, egészen pontosan mészkőből, és a vízcseppek építik őket.

Az esővíz, ami beszivárog a kőzet repedéseibe, feloldja a mészkövet.

Pontosan úgy, mint ahogy a kockacukor feloldódik a teában. Képzeld el, ahogy a vízcseppek a hátukra veszik a mészkő részecskéket, magukkal cipelik ide a barlangban, ahol azután, belefáradva a cipekedésbe, leteszik őket - vagyis az oldott mészkő kiválik a csepegő vízből. Egy-egy vízcsepp csak nagyon kevés mészkövet szállít magával, így hát a cseppkövek növekedéséhez rengeteg vízcsepp és hosszú-hosszú idő kell.

A cseppkövek formái nagyon változatosak lehetnek. Némelyek növényekre, állatokra, sárkányokra és mindenféle mesealakokra hasonlítanak. Az emberek, akik a barlangokba járnak, fantázianeveket adnak nekik.

Most is sok vízcsepp szorgoskodik itt a barlangban. Keresd meg azt a kettőt, amelyik teljesen egyforma!

Miközben a vízcseppek szorgosan építgették a csodaszép cseppkőkristályokat, Pompos tovább nézelődött és egy helyen, a patak partján különös nyomokat vett észre az agyagban.

- Vajon kinek a nyomai lehetnek ezek? - tűnődött magában?

- A denevér észrevette ahogy Pompos a nyomokat nézegeti, odarepült mellé és így szólt:

- Úgy látom megtaláltad a többi barlanglakó nyomait is. Bizony-bizony!

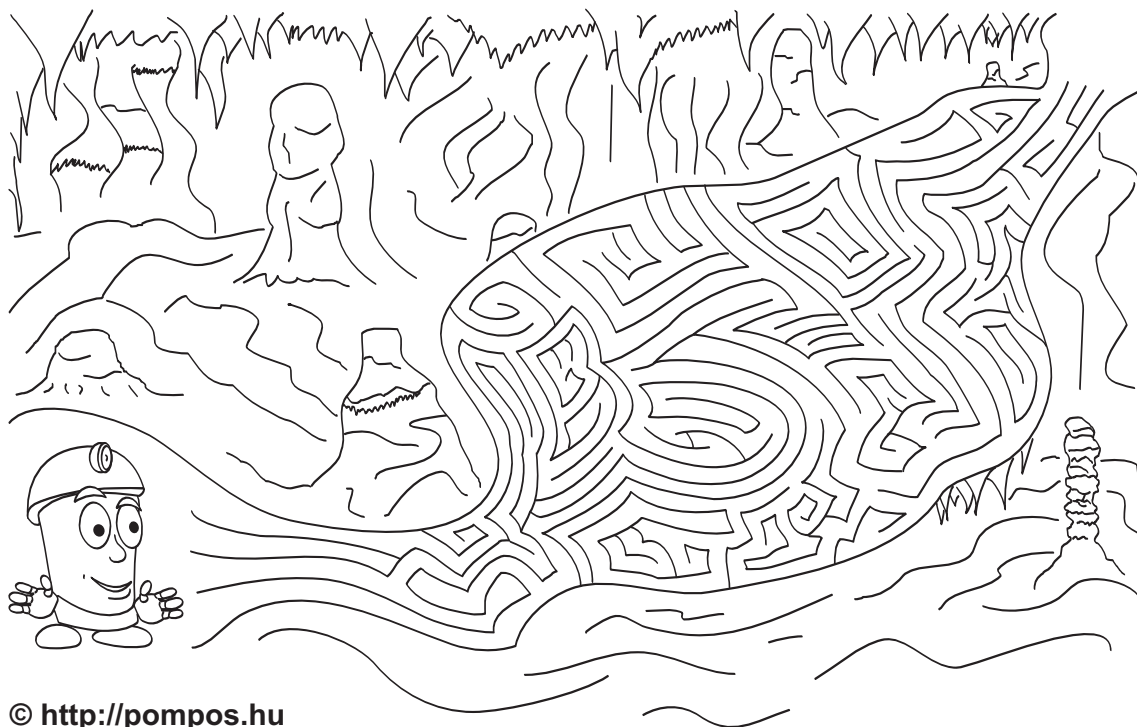
Nem csak denevérek élnek a barlangban, hanem rajtunk kívül rengeteg más állatfaj. Vannak olyanok is akik ki sem dugják az orrukat a föld alól, hanem egész életüket itt élik le a sötétben.

- Ha nem mennek ki a felszínre, akkor mit esznek. Azt hiszem itt a barlangban nincs túl sok ennivaló?

- Ebben igazad van, de azért itt is lehet táplálékot találni. A barlangi állatok egy része növényeket, gombákat, mások baktériumokat esznek, sőt vannak olyanok is, melyek a többi, apró, pici állatra vadásznak.

- Növényeket? Hiszen itt a barlangban nem süt a nap. Márpedig a növényeknek napfényre van szükségük a növekedésükhöz!

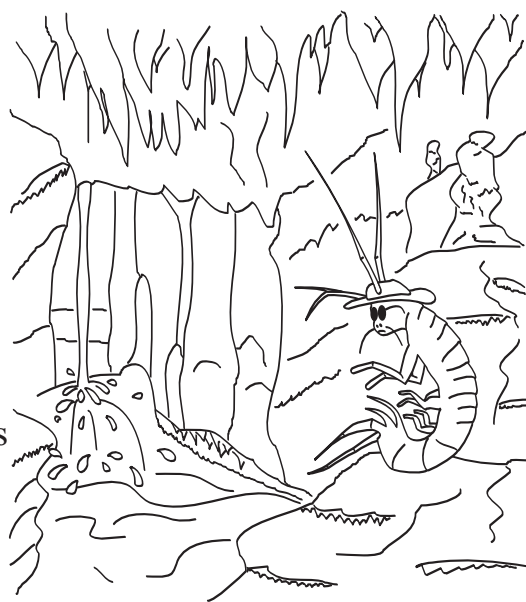
- Ez igaz, de a befolyó esővíz és a szél a felszínről faleveleket, apró ágakat hoz magával, amik aztán a barlangi állatok táplálékául szolgálnak! Elég ritkán lehet velük találkozni, mert egyrészt picik, másrészt nagyon félénkek és elrejtőznek az ismeretlen látogatók elől. Most menjünk tovább és keressük meg a szomszédaimat, a vakrák családot. A labirintus túloldalán laknak. De merre kell menni?

© <http://pompos.hu>

POMPOS és a Barlang Titka - mesés kifestő foglalkoztató.
INGYENESEN letölthető és a szerzői jogok feltüntetése mellett szabadon terjeszthető

Pompos végigkúszott a denevér után a barlang útvesztőjének hol szűkebb, hol tágasabb járatain. Messziről vízcsobogás hallatszott és hamarosan azt is meglátta, honnan jön a hang: a következő, kiszélesedő teremben a patak vízesésszerűen hullott alá a magasból. A lámpa fényében a szétporladó cseppek ragyogó csillámokként töltötték be a teret. A víz ugyanolyan víznyelőből érkezett, mint amilyen nemrég Pompos is lemászott. Most ébredt rá igazán milyen hatalmas ez a barlang. Patakját sok-sok víznyelő táplálja a felszínről, hogy azután a víz a föld

mélyében összegyűlve hosszú utat tegyen meg és kristálytisza forrásként törjön a fel. Pompos észrevette a denevért, aki egy furcsa alak közelében csapdosott szárnyaival. Ő volt Vakrác Papa. Sok-sok lába, mindenféle csápjai voltak és ahogy a lámpafény ráesett teljesen áttetszőnek tűnt. A bőre szinte hófehér volt - mitől is barnult volna le itt a barlangban? Pompos lépteinek zajára aggódva kapta fel a fejét és csápjaival tapogatózva menekülni próbált, de a denevér megnyugtatta, nincs mitől tartania. Közelebb érve, Pomposnak feltűnt, hogy rákpapa szomorúan lógatja az orrát. Miután a denevér bemutatta őket egymásnak, meg is kérdezte, mi a baj?

© <http://pompos.hu>

- A családom megbetegedett. Pár napja még semmimi bajuk nem volt, de nemrég a patak vizének furcsa szaga lett. A gyerekek épp fürdeni voltak és mire hazaértek, már mozogni is alig bírtak. Most is az ágyat nyomják a

mamájukkal együtt és én is egyre rosszabbul érzem magam. - felelte Vakrác papa. Valóban, ahogy Pompos beleszimatolt a levegőbe, ő is érezte, hogy a víznek furcsa szag van, ezért úgy döntött, kideríti mi is történhetett.

Amíg Pompos utánajár a dolognak keresd meg a Vakrác Papáról készült képek közti öt különbséget!

A lámpa fénye pislákolni kezdett, majd kialudt. Pompos egészen megfélekedezett arról, hogy már órák óta kóborol a barlangban.

- Még jó, hogy hoztam magammal tartalék elemeket - gondolta magában. Gyorsan benyúlt a zsebébe, kivette az elemeket, kicserélte és a lámpa máris újra teljes fénnel világította meg a barlangot. A használt elemeket gondosan visszacsomagolta és eltette. Tudta jól, hogy ezek veszélyes hulladéknak számítanak ezért még véletlenül sem akarta őket elejteni. Ezután elkészönt rákpapától és elindult felfelé a patak mentén, hogy kiderítse, mi történhetett a vízzel.

A barlang mennyezete egyre alacsonyabb lett. Néhol annyira kicsi volt a hely, hogy Pomposnak szinte nyakig kellett mártóznia a barlangi patak jéghideg vizében, de a mozgástól nem érezte, hogy fázik.

A következő kiszélesedésnél egy törmelékkupachoz érkezett. A víz a kövek alól folyt, de arrafelé lehetetlennek látszott a továbbjutás, így hát Pompos felfelé kezdett mászni az omladékon. Óvatosnak kellett lennie, nehogy egy óvatlan mozdulattól az egész meginduljon alatta. A törmelékkupac tetején elbizonytalanodott. Mindenfelé szűk hasadékok látszottak, a víz csobogás lentről, a kövek alól jött és fogalma sem volt, hogy merre menjen tovább, aztán eszébe jutott valami: Benyúlt a zsebébe, előhúzott egy doboz gyufát, meggyújtott egy szálát és figyelni kezdte, merre száll a füst. A barlangban hidegebb van, mint odakint, nagyobb a nyomás és így a levegő folyamatosan kifelé áramlik. Ugye milyen egyszerű?

Nos, melyik repedésen keresztül vezet az út?

A repedések között átréselődve Pompos egy kürtőhöz ért, melyből hangos csobogással ömlött lefelé a patak vize.

Pompos felfelé kezdett mászni a vízfolyás mellett. Néhol olyan szűk volt a hely, hogy mászás közben a víz a nyakába csorgott, de rendületlenül haladt tovább. Hirtelen éles fényt vett észre a magasban - a kürtő felső részét a nap sugarai világították be. Még néhány perc és Pompos nagyokat fújtatva már a felszínen állt.

Körülnézett és szinte elállt a lélegzete attól, amit látott: körös-körül papírdarabok, műanyag flakonok, olajos kannák, konzervdobozok és mindenféle eldobott szemét hevert.

Az eső szétmosta a szemetet, és a mérgező lé a föld mélyébe szivárgott.

- Vajon hogyan kerülhetett ide ez a sok szemét? - Tűnődött Pompos. - Talán egy hatalmas forgószél sodorta el? Vagy egy szemetes kocsiról potyogott le, amikor eltévedt út közben?

Arra gondolni sem mert, hogy valaki szándékosan szórta szét a szemetet az erdő szélén - ennyire senki sem lehet buta! Hiszen így a sok mérgező a barlangon keresztül a források vizébe és az ivóvizünkbe jut! A barlangi rákok után Kalandia összes lakója meg fog betegedni.

Valamit azonnal tenni kell! - határozta el gyorsan magát. Futásnak eredt és meg sem állt a közeli városig, ahol barátai a zsongik laktak. Összehívta néhányukat, gyorsan visszamentek az erdő szélére és összeszedték a szemetet. Még arra is ügyeltek, hogy külön válogassák a papír-, műanyag-, üveg- és fémdarabokat. Az olajos kannákat és vegyszeres flakonokat pedig egy külön zsákba tették, hogy a veszélyes hulladék véletlenül se okozhasson több galibát. Ezután visszamentek a barlangba, ahol a vakrác gyerekek már sokkal jobban érezték magukat és vidáman bújócskáztak a zsongikkal, míg Pompos a denevérrel és Vakrác Papával ünnepelt.